

WIE IS ...?

**NUKU,
PRINS VAN TIDORE**

**MOLUKSE VOETSTAPPEN DOOR DE GESCHIEDENIS:
ZESTIEN VERHALEN OVER HISTORISCHE PERSONEN**

1789

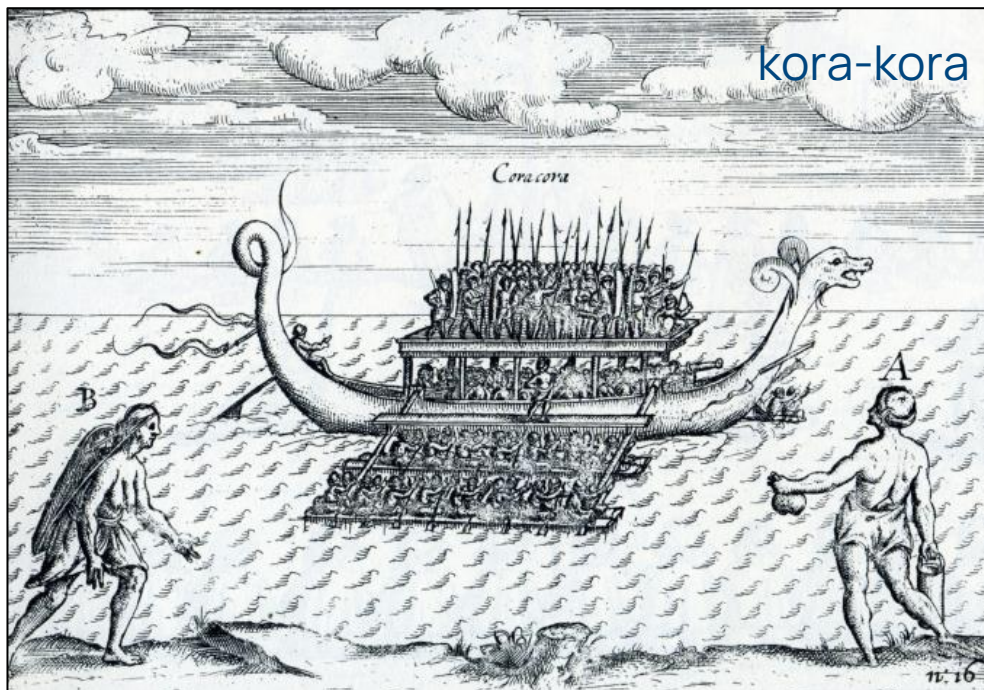
Witheet was hij, prins Nuku, de zoon van sultan Jamaludin van Tidore. Zijn vader was dit jaar, 1779, door de Nederlanders gevangengenomen en naar Batavia gebracht. De Nederlanders verdachten de sultan ervan dat hij kruidnagelen verhandelde aan de Engelsen en dat was verboden. En om het nog erger te maken, mocht prins Nuku zijn vader niet opvolgen van de Nederlanders. Terwijl Nuku de oudste zoon is. Nee, ze stelden gewoon iemand anders aan als nieuwe sultan. Iemand die naar de Nederlanders luistert en met hen wil samenwerken. 'We moeten de vrijheid terugkrijgen, zodat we zelf kunnen bepalen met wie we handel drijven', zei Nuku. 'Maar nu is het beter dat ik uit Tidore wegga', zei hij tot zijn officieren. 'Er zijn diverse plekken waar ik terecht kan en waar ik bondgenoten kan vinden om de Nederlanders te bestrijden. Dan word ik sultan en zijn de Molukken weer vrij.'

In 1784 zat prins Nuku in Rarakit op Oost-Seram, een uitvalsbasis, zoals hij daar vele van had. Van hieruit voerde hij regelmatig aanvallen op Nederlandse schepen en handelsposten. Maar prins Nuku was moe, want de strijd vergde veel energie. En eigenlijk verlangde hij naar Tidore. 'Ik heb slecht nieuws voor u', zei een van zijn officieren. 'Er zijn berichten uit Tidore dat de huidige sultan is gestorven en dat uw broer Kamaluddin door de Nederlanders tot sultan is benoemd. En hij heeft dat geaccepteerd.' Het nieuws kwam hard aan bij prins Nuku. Hij had het recht om sultan te worden en niemand anders. 'Mijn eigen broer verraadt me', schreeuwde hij uit. En hij wist wat dat betekende: de strijd zou heftiger worden.

'We moeten Nuku te pakken zien te krijgen', zei Cornabé, de gouverneur van Ambon. 'Met zijn piratenschepen maakt hij de wateren tussen Halmahera en Oost-Seram onveilig.' 'We doen alle moeite om hem in de val te lokken en gevangen te nemen, maar hij slaagt er steeds weer in om met zijn snelle boten, *kora-kora*, te ontsnappen. Het zijn echte piraten', zei de officier tegen de gouverneur. 'Ook heeft hij nu de steun van de Papoea's van de Radja Empat-eilanden. Nuku wordt steeds sterker.' 'Jaag hem op en neem hem gevangen', zei gouverneur Cornabé kortaf, waarmee hij duidelijk maakte dat het gesprek was afgelopen.

Het was in 1789. Zenuwachtig hield de kapitein de kust in de gaten. De Nederlandse vloot was vlak in de buurt van Rarakit op Oost-Seram. Hier kwam Nuku regelmatig terug met zijn *kora-kora* als hij weer op pad was geweest. En hier moesten ze hem pakken.

'Maar Nuku is een echte piraat', dacht de kapitein. 'Hij is pas gevangen als we hem echt in de boeien hebben geslagen.' 'Daar, kora-kora!', riep een andere officier. 'Ze kunnen nergens heen. We hebben ze omsingeld. Laat alle schepen hun kanonnen gebruiken! Vernietig die boten! Laat ze zinken', werd er gegild. Maar plots voer een groep van ongeveer 35 kora-kora naar één plek van de blokkade. Het ging razendsnel. Kanonnen werden afgeschoten. Kora-kora werden geraakt. Maar de omsingeling werd doorbroken. 'Ze ontsnappen', werd er gegild. 'Nuku zit er ook bij.' Vol ontzetting zag de kapitein hoe de kora-kora van Nuku de open zee kozen.

Prins Nuku wist te ontsnappen aan de Nederlandse vloot. Waar hij op dat moment heen voer, wist niemand. Maar zeker was dat hij zijn strijd zou voortzetten, want eigenlijk was deze ontsnapping voor hem weer een overwinning.

VERANTWOORDING

Auteur: Xaf Lasomer

Bron: 'Wie is ...?' serie in Papan Tulis, katern van het Landelijk Steunpunt Educatie Molukkers in het magazine Marinjo 1998-2000, gebundeld in 2011

Bewerking/vormgeving: Nanneke Wigard, 2024

Meer weten?

Op de website [Vensters op de Molukse Geschiedenis](#) vind je meer informatie over de periode 1450-1950 en meer verhalen van historische personen

Illustraties:

Tekening Nuku: Melroy Bisel, Lisa van den Broek en Vormgeving Onbekend bv (Vensters op de Molukse Geschiedenis)

Tekening kora-kora: *Waerachtig verhael van de Schipvaerd op Oost-Indien*, 1646